

підприємству. На кожному підприємстві перш ніж розпочати роботу потрібно організувати сам процес роботи і стимулювання тієї роботи[4].

Список використаних джерел:

1. Дяків О. Основні складові компенсаційного пакета працівників банку / О. Дяків, Ю. Владика. *Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України*. Зб. наук. праць. Вип. 17. Тернопіль: Економ. думка, 2012. С.64–67.
2. Колот А. М. Корпоративна соціальна відповідальність: еволюція та розвиток теоретичних поглядів. *Економічна теорія*. 2013. № 4. С. 5 –26.
3. Пустовар Я. П. Мотиваційний аспект менеджменту персоналу. *Вісник ХДУ*. Харків. 2011. № 508, с.314.
4. Пивоварня «Микулинецький Бровар» Микулинецьке пиво – Хмільне золото України! URL: <http://www.khmilnyikukhol.com.ua/mykulyn-brovar/>

Юлія СУЛЯТИЦЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Руслан АВГУСТИН

**МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ**

Державна регуляторна політика охоплює всі сфери господарської діяльності, у тому числі сферу торгівлі лікарськими засобами, питання розвитку якої є надзвичайно актуальним на сьогоднішній день. Механізм реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами повинен бути спрямований на забезпечення умов для наповнення ринку максимальним асортиментом якісних лікарських засобів, сприяти їх економічній та фізичній доступності для споживачів, виконувати регуляторні функції, оптимально використовуючи державні кошти та бути необтяжливим для бізнесу.

Доступність лікарських засобів, як фінансова так і фізична, є важливим фактором забезпечення функціонування системи охорони здоров'я та соціального захисту населення. Це обґрунтовує необхідність впровадження дієвого механізму реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами, основною метою якого є забезпечення безпечності, доступності, якості та ефективності ліків, що виготовляються та реалізуються споживачу. Держава встановлює правила доступу ліків на ринок, форми та процедури контролю якості лікарських засобів у процесі їх виробництва та реалізації, визначає кваліфікаційні рамки для суб'єктів, що здійснюють виробництво та реалізацію

ліків, впливаючи на їх фізичну доступність, встановлює правила закупівель лікарських засобів за державні кошти, правила їх реалізації в оптовороздрібній мережі. Держава впливає і на економічну доступність ліків для кінцевого споживача шляхом встановлення прямих і непрямих способів регулювання цін і забезпечення схем відшкодування витрат на лікарські засоби. Ефективність дії механізму реалізації регуляторної політики забезпечить економічну та фізичну доступність безпечних, якісних та ефективних ліків для споживачів, при мінімальних регуляторних витратах як держави, так і комерційних структур.

Останнім часом, регуляторна політика держави у сфері торгівлі лікарськими засобами була спрямована на гармонізацію національного законодавства із законодавством ЄС, впровадження міжнародних стандартів у дозвільних процедурах для ефективного просування та торгівлі лікарськими засобами, вдосконалення механізмів управління, спрощення регуляторних процедур та підвищення безпеки лікарських засобів. Україна зробила значні кроки вперед, у тому числі після приєднання до Конвенції фармацевтичних інспекцій зі співпраці, впровадження стандартів належної виробничої практики, в якості інструменту для забезпечення безпеки лікарських засобів, введення постійної перереєстрації і спрощення реєстраційних процедур для певних груп лікарських засобів тощо.

Незважаючи на велику кількість позитивних змін, інституційна спроможність державних регуляторів потребує покращення для того, щоб прискорити імплементацію сучасних регуляторних змін. Головними регуляторними проблемами у сфері торгівлі лікарськими засобами залишаються наступні [1]:

1. Затримка в прийнятті необхідних нормативних актів, що не дозволяє швидко імплементувати прийняті законодавчі норми щодо безстрокової перереєстрації та спрощеної реєстрації для деяких груп лікарських засобів (зареєстрованих Європейським агентством з лікарських засобів, та лікарських засобів, призначених виключно для лікування деяких соціально небезпечних хвороб, які зареєстровані у США, Швейцарії, Японії, Австралії, Канаді або державах Європейського Союзу).

2. Затримка в запуску новоствореного регулюючого органу – Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, що викликає призупинення процедур ліцензування.

3. Адміністрування регуляторних процедур залишається складним і дуже незручним для суб'єктів господарювання, крім того не функціонує електронний документообіг між регулюючими органами, що ускладнює проходження регуляторних процедур для бізнесу.

4. Підтвердження відповідності виробництва лікарських засобів вимогам

стандартів належної виробничої практики в Україні залишається складною процедурою для іноземних виробників, що ускладнює реєстрацію лікарських засобів та ліцензування суб'єктів ринку.

5. Відсутність ясності та прозорості в регулюючих процедурах створює підстави для їх необґрунтованого затягування, що знижує довіру до регулюючих органів та збільшує регуляторні витрати для бізнесу.

6. Наявний розподіл обов'язків між регулюючими органами (Міністерством охорони здоров'я України, Державною службою України з лікарських засобів і Державним експертним центром) у проведенні процедури реєстрації (а також в дозволах на клінічні випробування) призводить до дублювання функцій і ускладнює процедури регулювання для бізнесу. Крім того, фактично, державні органи не несуть відповідальності за затримку або винесення необґрунтованих рішень під час проведення додаткових перевірок та здійснення регуляторних процедур.

Таким чином, організація контролю за якістю лікарських засобів є дорогою (як для держави, так і для бізнесу) та не ефективною. Наразі доступність інформації щодо якості лікарських засобів в обороті є обмеженою для громадськості, що ускладнює оцінку результатів роботи контролюючих органів. Таким чином, кількість перевірок залишається основним показником успіху для контролюючих органів.

Механізм реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами повинен забезпечити: зміцнення інституційного потенціалу системи регулювання. Це вимагає більш чіткого розподілу функцій між регулюючими органами та ліквідації дублювання їх функцій; подальше спрощення регуляторних процедур, поліпшення їх адміністрування з метою підвищення їх економічної ефективності, прозорості, доступності та зручності [2]. Суб'єктами механізму реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами слід визнати інститути, що розробляють та здійснюють її, що орієнтовані на визнання встановлених (формально/ неформально) обмежень, які визначають масштаби і напрями, форми, засоби та методи здійснення таких взаємодій, так і форму організації частини такої асоціації, яка забезпечує включеність окремого індивіда чи групи індивідів в систему нормативних відносин.

Отже, запровадження механізму реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами забезпечить основу для подолання імплементаційного розриву між прийнятими правилами та їх фактичною реалізацією і сприятиме прогресу в процесах інтеграції національних нормам і міжнародних стандартів, створить сприятливе регуляторне середовище, підвищить ефективність регулюючих інституцій. Таким чином, це сприятиме

збільшенню доступності та наявності безпечних і високоякісних лікарських засобів для кінцевих споживачів.

Список використаних джерел:

1. Матеріали аналітичного центру «Нова соціальна та економічна політика»
URL: <http://newsep.com.ua>
2. Августин Р. Р. Теоретико-методологічні засади та прикладні інструменти державної політики системної детінізації економічних відносин в Україні: монографія. Тернопіль : Крок, 2017. 309 с.
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

Вадим ТАБАЧУК

здобувач освітньо-професійної програми
«Управління персоналом», ЗУНУ

Оксана БОРОДОВСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Управління персоналом», ЗУНУ

Науковий керівник – к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Андрій КОЦУР

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкової економіки одним з ключових факторів ефективності та конкурентоспроможності компанії є забезпечення високої якості кадрового потенціалу. Суть кадрової політики полягає у співпраці з працівниками, яка відповідає концепції корпоративного розвитку. Кадрова політика є невід'ємною частиною стратегічної корпоративної політики. Завдання кадрової політики полягає в забезпеченні оптимального співвідношення процесів оновлення та підтримання чисельного та якісного складу персоналу з точки зору їх розвитку, відповідно до потреб самої компанії, вимог чинного законодавства та ситуації на ринку праці.

Слід зазначити, що робота з працівниками не починається з вакансії і не закінчується наймом. Процес співпраці з персоналом повинен бути таким, щоб досягти бажаного результату в найкоротші терміни з усіх кадрових питань або проблем. Тож у кадровій політиці ідеально реалізується наступна послідовність кроків:

– розробка загальних принципів кадрової політики, визначення цільових пріоритетів;